

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

نام درس: برنامه‌های ملی مبارزه با بیماری‌های واگیر	کد درس: ۱۱۶۰۹۵
مقطع تحصیلی: کارشناسی پیوسته	رشته تحصیلی: بهداشت مدارس
گروه آموزشی: آموزش بهداشت و ارتقا سلامت	پیش نیاز: ندارد
تعداد واحد: ۳	محل برگزاری: مجتمع آموزشی شهید دکتر خوارزمی
روز و ساعت برگزاری: روزهای یکشنبه ۱۴ تا ۱۶ و چهارشنبه ساعت ۱۰ تا ۱۲	مسئول درس: دکتر محمد تاج فرد
➤ طراحی اولیه ☐	
هدف کلی دوره: آشنایی دانشجویان با بیماری‌های مختلف واگیر و برنامه‌های سلامت مرتبط که از اهمیت منطقه‌ای و جهانی برخوردار هستند و نیز بیماری‌هایی که برنامه مراقبت در سطح ملی دارند آشنا شده و همچنین با روشهای پیشگیری و کنترل بیماری‌های واگیر آشنا خواهند شد.	
✓ اهداف اختصاصی دوره: دانشجویان قادر باشند: ✓ طبقه بندی بیماری‌ها، را بیان نمایند. ✓ تعریف بیماری‌های واگیر و تقسیم بندی این بیماری‌ها را بیان نمایند. ✓ تعریف زنجیره عفونت و عفونت را بیان نمایند. ✓ انواع عفونت را بیان نمایند. ✓ چگونگی ایجاد عفونت و راه‌های انتقال و انتشار عفونت را بیان نمایند. ✓ استراتژی‌های ملی کشوری مبارزه با بیماری‌های واگیر را توضیح دهند. ✓ واژه‌های مربوط به بیماری‌های واگیر را بیان نمایند. ✓ بیماری‌های واگیردار هدف در برنامه‌های وزارت بهداشت برای حذف یا ریشه کنیو شرح کلی آنها را شناخته و آنها را توضیح دهند. ✓ دانشجویان با نظام مراقبت و پیشگیری از بیماری‌ها آشنا شده و آنرا توضیح دهند. ✓ دانشجویان با مراقبت در اپیدمی‌ها و طغیان بیماری‌های واگیر آشنا شده و آنرا توضیح دهند. ✓ دانشجویان با سیر طبیعی بیماری‌ها (دوره کمون، علائم بالینی، بهبودی و نقاهت) آشنا شده و آنرا توضیح دهند. ✓ دانشجویان با عفونت‌های بیمارستانی و مراقبت آنها آشنا شده و آنرا توضیح دهند. ✓ بیماری‌های مالاریا را تعریف کرده و مشخصات، علائم و نشانه‌ها و اپیدمیولوژی آن را بیان نمایند. ✓ بیماری‌های لیشمانیوز جلدی را تعریف کرده و مشخصات، علائم و نشانه‌ها و اپیدمیولوژی آن را بیان نمایند. ✓ بیماری سل را تعریف کرده روش درمان و مشخصات، علائم و نشانه‌ها، سابقه، اهداف و اپیدمیولوژی آنرا بیان نمایند.	

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

✓ بیماری‌های قابل پیشگیری از طریق واکسن (سرخک، کزاز، سیاه سرفه، دیفتری، فلج اطفال، هپاتیت و سرخجه) از نظر مشخصات، علائم و نشانه‌ها و اپیدمیولوژی آنها را بیان نمایند. ✓ بیماری وبا را تعریف کرده و مشخصات، علائم و نشانه‌ها، سابقه، اهداف و اپیدمیولوژی آنرا بیان نمایند. ✓ بیماری هاری را تعریف کرده و مشخصات، علائم و نشانه‌ها، سابقه، اهداف و اپیدمیولوژی آنرا بیان نمایند. ✓ بیماری تب مالت و سایر بیماریهای مشترک بین انسان و حیوان را نام برده و تعریف نمایند و مشخصات، علائم و نشانه‌ها، سابقه، اهداف و اپیدمیولوژی آنرا بیان نمایند. ✓ بیماری ایدز را تعریف کرده و مشخصات، علائم و نشانه‌ها، سابقه، اهداف و اپیدمیولوژی آنرا بیان نمایند. ✓ بیماری هپاتیت و انواع آن را تعریف کرده و مشخصات، علائم و نشانه‌ها، سابقه، اهداف و اپیدمیولوژی آنرا بیان نمایند. ✓ بیماری تب خونریزی دهنده را تعریف کرده و مشخصات، علائم و نشانه‌ها، سابقه، اهداف و اپیدمیولوژی آنرا بیان نمایند. ✓ عفونت‌های دستگاه گوارش را بیان نمایند. ✓ عفونت‌های دستگاه تنفسی را بیان نمایند. ✓ بیماری‌های بثوریت تب دار را بیان نمایند. ✓ بیماری‌های انگلی شایع در سن مدرسه را بیان نمایند. ✓ بیماری‌های منتقله از طریق بندپایان شایع در سن مدرسه را بیان نمایند. ✓ برنامه کشوری ایمن سازی ایران را شناخته و آنرا توضیح دهند.	
جدول ترتیب ارائه محتوای آموزشی در طول دوره	
جلسه	رئوس مطالب
اول	معارفه، بیان انتظارات، چگونگی ارزشیابی و آزمون پایانی، معرفی رفرنس‌ها، طبقه بندی بیماری‌ها، تعریف بیماری‌های واگیر و تقسیم بندی این بیماری‌ها.
دوم	تعریف واژه‌های مربوط به بیماری‌های واگیر.
سوم	تعریف زنجیره عفونت و تعریف عفونت و انواع آن با ذکر مثال‌ها.
چهارم	چگونگی ایجاد عفونت و راه‌های انتقال و انتشار عفونت.
پنجم	استراتژی‌های ملی کشوری مبارزه با بیماری‌های واگیر.
ششم	آشنائی با بیماری‌های واگیردار هدف در برنامه‌های وزارت بهداشت برای حذف یا ریشه کنی شرح کلی آنها.
هفتم	آشنائی با نظام مراقبت و پیشگیری از بیماری‌های واگیر.
هشتم	آشنائی با مراقبت در اپیدمی‌ها و طغیان بیماری‌های واگیر.
نهم	آشنائی با سیر طبیعی بیماری‌ها (دوره کمون، علائم بالینی، بهبودی و نقاهت).
دهم	آشنائی با عفونت‌های بیمارستانی و مراقبت آنها.
یازدهم	بیماری مالاریا (مشخصات، علائم و نشانه‌ها و اپیدمیولوژی) لیشمانیوز جلدی (مشخصات، علائم و نشانه‌ها و اپیدمیولوژی).
دوازدهم	بیماری سل و استراتژی (DOTS) مشخصات، علائم و نشانه‌ها و اپیدمیولوژی، سابقه و اهداف).
سیزدهم	بیماری‌های قابل پیشگیری از طریق واکسن (سرخک، کزاز، سیاه سرفه، دیفتری، فلج اطفال، هپاتیت و سرخجه).

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

چهاردهم	ادامه موضوع بیماری‌های قابل پیشگیری از طریق واکسن مانند سرخک، و مشخصات، علائم و نشانه‌ها و اپیدمیولوژی.
پانزدهم	بیماری وبا (مشخصات، علائم و نشانه‌ها، سابقه، اهداف و اپیدمیولوژی).
شانزدهم	بیماری هاری (مشخصات، علائم و نشانه‌ها، سابقه، اهداف و اپیدمیولوژی).
هفدهم	بیماری تب مالت (مشخصات، علائم و نشانه‌ها، سابقه، اهداف و اپیدمیولوژی).
هجدهم	بیماری ایدز (مشخصات، علائم و نشانه‌ها، سابقه، اهداف و اپیدمیولوژی).
نوزدهم	بیماری هپاتیتو انواع آن (مشخصات، علائم و نشانه‌ها، سابقه، اهداف و اپیدمیولوژی).
بیستم	بیماری تب خونریزی دهنده (CCHF) (مشخصات، علائم و نشانه‌ها، سابقه، اهداف و اپیدمیولوژی).
بیست و یکم	عقونتهای دستگاه گوارش.
بیست و دوم	بیماری‌های بثورى تب دار.
بیست و سوم	بیماری‌های انگلی شایع در سن مدرسه و بیماری‌های منتقله از طریق بندپایان شایع در سن مدرسه.
بیست و چهارم	برنامه کشوری ایمن سازی ایران.
روش های آموزشی (نحوه ارائه درس): ۱- سخنرانی، پرسش و پاسخ ۲- بهره گیری از روش بارش افکار برای ایجاد مهارت در دانشجو	
وسایل آموزشی: استفاده از دستگاه ویدئو پروژکتور و رایانه (جهت استفاده از نرم افزار Power point)	
وظایف و تکالیف دانشجو: حضور منظم در کلاس، انتخاب یکی از موضوعات آموزشی، تهیه پاورپوینت و ارائه کنفرانس	
روش های ارزیابی دانشجو (لطفا سهم هر روش بر حسب درصد نوشته شود):	
۱- حضور فعال و موثر در کلاس و مشارکت در مباحث درسی و پاسخ به سوالات	۱۰٪
۲- انتخاب یکی از موضوعات آموزشی، تهیه پاورپوینت و ارائه کنفرانس	۱۰٪
۳- آزمون پایان نیمسال تحصیلی به صورت چهارگزینه‌ای، کوتاه جواب و تشریحی	۸۰٪
منابع اصلی درس:	
۱- کتاب جامع بهداشت عمومی	
نویسندگان: اساتید دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور	
۲- کتاب اپیدمیولوژی و کنترل بیماری‌های شایع در ایران	
نویسندگان: آقایان: دکتر فریدون عزیزی، دکتر حسین حاتمی و دکتر جانقرانی	
۳- کتاب مرجع اپیدمیولوژی بیماری‌های شایع در ایران	
نویسندگان: شورای نویسندگان با سرپرستی خانم دکتر پروین یآوری	
۴- بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در مبارزه و کنترل بیماری‌ها	